

розглядається як частина системи, на повну силу, включаючи зв'язок між правом і державою. З історичної точки зору соціологія права сформувалася не так давно, проте вона здобула як опонентів, так і прихильників. Соціологія права розроблялася як частина соціології, а пізніше як частина юриспруденції.

Метою соціологічного дослідження права є вивчення зв'язку між законом як соціальним явищем та суспільством, соціальними функціями права та інтегрованими процесами трансформації правових норм у соціальну поведінку на кожному рівні – в суспільстві, класі, групі. Метою є впорядкований стан суспільних відносин, створення сприятливих умов для їх покращення. Перевагою соціологічного підходу є той факт, що суспільство є джерелом права і одночасно кінцевим пунктом призначення, яким закон має бути використаний. Право, схоже, покриває консолідований соціальний інтерес, і його норми закликають до ефективного впливу на суспільні відносини у суспільстві.

Аналізуючи зв'язки права та держави, політики, економіки, соціології та філософії, релігії, певної ідеології у суспільстві, важливо розрізнити сам предмет розгляду та викладу, що і розкриває суть та зміст суспільних відносин. Але предмет науки ширший, він включає проблемні нові елементи, які досліджуються з наукової точки зору. Курс дослідження складається з найбільш звичних наукових елементів, де формується наукова думка, що претендує на загальноновизнану, доктринальну форму.

Література

1. Кучук А. Теорія держави і права: сучасний стан і перспективи розвитку. Підприємництво, господарство і право. 2010. № 5. С. 3-6.
2. Теорія держави і права. Академічний курс: підруч. / за ред. О.В. Зайчука, Н.М. Оніщенко. Київ, 2006. 688 с.
3. Євграфова Є. Державорозуміння і право: проблемні аспекти теорії. Право України. 2015. № 11. С. 67-76.

УДК 342.4(477)(043.2)

Піскун І.І., к.ю.н., доцент,
Національний університет оборони України
імені Івана Черняховського, м. Київ, Україна

ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВІ ОСНОВИ ВОЄННОЇ БЕЗПЕКИ В УКРАЇНІ

На сучасному етапі розвитку суспільства і держави актуально для обговорення стала тема забезпечення воєнної безпеки України. Це не викликає здивування, оскільки у силу останніх подій на сході України, що спричинили загострення конфронтації у воєнній сфері, нагальним постало питання забезпечення державного суверенітету, територіальної цілісності

та недоторканості України [1].

Агресія РФ, що розпочалась у 2014 році привернула пильну увагу суспільства України та світової спільноти до питань обороноздатності держави. У цих умовах активізуються сепаратистські рухи, розповсюджується зброя, наркотики, тероризм, збільшуються неконтрольовані потоки біженців, змінюються кордони. Вищезазначене є тривожними чинниками і симптомами нестабільності, що призводить до виникнення і поширення воєнних конфліктів і перенесення їх на території інших країн. Необхідно також ураховувати те, що на цей час існує найнебезпечніша неузгодженість у міжнародному праві, яка стимулює радикальну суверенізацію автономій: це право нації на самовизначення, що увійшло у суперечність з правом держави на територіальну цілісність. За цих умов виникає необхідність пошуку для кожної країни доцільних заходів забезпечення необхідного рівня своєї воєнної безпеки і втілення їх у життя [2, с. 5].

Для цього доцільно провести необхідні реформи і перетворення у кожній країні, що сприятиме ефективному забезпеченню національної безпеки та стане центральним стратегічним значенням. Зважаючи на викладене, хочемо розглянути безпосередньо, перспективи розвитку воєнної безпеки України у світлі реформування сектора безпеки і оборони [2, с. 1].

Воєнна безпека являє собою захищеність державного суверенітету, територіальної цілісності і демократичного конституційного ладу та інших життєво важливих національних інтересів від воєнних загроз [2, с. 1]. Отже воєнна безпека України як одна з найважливіших складових національної безпеки підтримується складним комплексом політичних, економічних, військових та інших заходів.

Так, спектр основних можливих загроз національній безпеці України у воєнно-політичній сфері розкрито в Законі України «Про національну безпеку України», Воєнній доктрині та Стратегії національної безпеки України [3; 4; 5]. У зв'язку з цим необхідно вирішити комплекс складних проблем, однією з яких є приведення сектору безпеки і оборони до адекватної протидії від реальних та потенційних систем загроз ХХІ ст.

За сучасних умов для більшості країн світу, які не поєднані колективними системами безпеки і оборони, зростає необхідність у концентрації засобів і ресурсів на ключових напрямках із, можливо, повним застосуванням принципу «асиметрії» у воєнному будівництві залежно від специфіки виконуваних завдань, наявних ресурсів, особливостей географічного положення тощо.

Підтримуючи, думку І.С. Руснака, який зазначає, що під час розбудови сучасного сектору безпеки і оборони держави має бути концепція цінності людського життя і здоров'я, передусім стосовно особового складу бойових підрозділів Збройних Сил України. З цією

метою необхідно:

– радикально поліпшити забезпечення складової сектора безпеки і оборони, а саме озброєнням, військовою технікою, захисним спорядженням, тощо;

– забезпечити високий рівень бойової підготовки особового складу та бойового злагодження військових підрозділів сил оборони перш ніж ставити перед ними реальні бойові завдання;

– удосконалити логістичні механізми постачання складових сектора безпеки і оборони усім необхідним для їхнього функціонування (озброєння та боєприпасів, речового та іншого майна, харчових продуктів, медичних препаратів, предметів побутового користування тощо) як у бойовій обстановці, так і в повсякденних умовах;

– посилити й модернізувати систему медичного забезпечення, насамперед в аспекті надання первинної медичної допомоги на полі бою та евакуації до польових і стаціонарних медичних установ;

– створити сучасну систему психологічної підтримки військовослужбовців та надання їм своєчасної психіатричної допомоги [2; 6, с. 13].

Важливо також активізувати внесення змін до законодавчих актів, для підвищення якості функціонування складових сектору безпеки і оборони та адаптації нормативно – правового поля до стандартів країн членів НАТО.

Література

1. Конституція України від 28 черв. 1996 р. № 254к/96-ВР. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>. (дата звернення – 28.12.2019).

2. Пунда Ю. В., Грищенко В. П., Грицай П. М. Основи воєнної безпеки держави: підруч. Київ: НУОУ ім. Івана Черняхівського, 2017. 204 с.

3. Про національну безпеку України: Закон України від 21.06.2018 р. № 2469-VIII. Відомості Верховної Ради. 2018. № 31. Ст. 241.

4. Стратегія національної безпеки України: Указ Президента України від 26.05.2015 р. № 287/2015. *Урядовий кур'єр*. 2015. № 95.

5. Воєнна доктрина України: Указ Президента України від 24.09.2015 р. № 555/2015. *Урядовий кур'єр*. 2019. № 178.

6. Руснак І. С. Воєнна безпека України у світлі реформування сектора безпеки і оборони. *Наука і оборона*. 2015. № 2. С. 9-14.